

*Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
за міжнародною участю*

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА СУПЕРЕЧНОСТІ
РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ
ТА БІЗНЕСУ**

МАУП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ
ВИЩА ШКОЛА ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ В м. ЛОДЗЬ
(Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Łodzi)

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної
конференції за міжнародною участю
“СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА СУПЕРЕЧНОСТІ
РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ
ТА БІЗНЕСУ”**

25 січня 2022 р.

Київ
2022

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:

Гончаренко Михайло Федорович – ректор Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, доц.

Заступники голови:

Семенець-Орлова Інна Андріївна – директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;

Каліна Ірина Іванівна – заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, доц.

Члени оргкомітету:

Романова Лідія Василівна – завідувач кафедри маркетингу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Братусь Анна Анатоліївна – завідувач кафедри економіки та управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, доц.;

Коваль Микола Іванович – завідувач кафедри обліку і оподаткування ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Дмитренко Геннадій Анатолійович – завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Червінська Любов Петрівна – завідувач кафедри менеджменту ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Даций Олександр Іванович – завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Лукашенко Аліса Іванівна – завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, д-р іст. наук, доц.

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 1 від 25.01.2022 р.)

Всеукраїнська науково-практична конференція за міжнародною участю “Сучасні тенденції та суперечності розвитку світової економіки та бізнесу”: збірник матеріалів конференції, м. Київ, 25 січня 2022 р. / ред. кол.: І. А. Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І. Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2022. 332 с.

У збірнику опубліковано наукові статті, в яких висвітлено теоретико-методологічні засади та практичний досвід роботи у таких галузях, як: економіка, маркетинг, менеджмент, публічне управління, туризм в умовах глобалізації та економіки бізнесу.

Розраховано на науковців, викладачів, наукових співробітників, промисловців, підприємців, аспірантів і студентів.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

Герасименко Анна Андріївна, Коваль Микола Іванович Шляхи удосконалення складання податкової звітності підприємством та контроль її показників	89
Ковтун Вадим Вікторович, Коваль Микола Іванович Шляхи удосконалення методики складання звіту про рух грошових коштів підприємства	92
Клименко Катерина Володимирівна, Савостьяненко Максим Володимирович Ресурси МФО у розвитку територіальних громад	96
Немцану Вікторія Станіславівна, Коваль Микола Іванович Напрями поліпшення показників фінансової звітності підприємства	99
Тимошенко Ірина Василівна, Коваль Микола Іванович Шляхи удосконалення обліку витрат підприємства	103
Цімошинська Оксана Валентинівна, Купріяничук Віра Павлівна Особливості обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками в контексті використання обчислювальної техніки	106
Цімошинська Оксана Валентинівна, Озерська Алла Анатоліївна Бухгалтерська інформація для прийняття рішень	110
Цімошинська Оксана Валентинівна, Труханов Максим Юрійович Шляхи вдосконалення управління безготівковими розрахунками на підприємстві	113
Трофімчук Оксана Вікторівна, Коваль Микола Іванович Шляхи поліпшення ефективності використання власного капіталу підприємством	117
Шаров Валерій Олексійович, Коваль Микола Іванович Шляхи упорядкування експортно-імпортних операцій підприємства	120
Грисюк Ганна Русланівна, Скиба Ганна Іванівна Облікова політика підприємства щодо обліку основних засобів	124
Полякова Марина Василівна, Скиба Ганна Іванівна Податковий облік розрахунків з підзвітними особами	128
Мазур Галина Олександрівна, Бурлій Вадим Михайлович, Булейко Олександр Едуардович Нормативно-правова база з обліку та аудиту дебіторської заборгованості	131
Дончак Леся Григорівна, Шкварук Діна Григорівна Оптимізація структури капіталу шляхом удосконалення процесу управління фінансами на підприємстві	135
Гавриленко Наталія Вікторівна Закриття підприємства в умовах кризи: обліково-податкові нюанси	137
Брюховецька Ірина Олександрівна Перспективи розвитку дистанційного обслуговування корпоративних клієнтів банками України	141

ного або ж позикового капіталу в загальній сумі капіталу, враховуючи переваги та недоліки їх залучення та використання [2].

Регулювання структури капіталу на підприємстві доцільно здійснювати у двох напрямках: обґрунтування оптимальних пропорцій власного і позикового капіталу та залучення необхідних обсягів власного і позикового капіталу для досягнення цільової структури. Таким чином, процес регулювання структурою капіталу передбачає процес оптимізації цієї структури [3].

Отже, з проведеного дослідження випливає, що оптимальна структура капіталу є основою ефективного та раціонального управління підприємством взагалі. Кожен суб'єкт господарювання є індивідуальним, тому варто звертати уваги на всі нюанси його функціонування і аналізуючи основні показники, визначати яка саме оптимальна структура капіталу підходить для аналізуючого підприємства.

Джерела

1. Великий Ю. М., Тешева Л. В., Височін З. В. Управління оптимізацією структури капіталу підприємства // Економіка та управління підприємствами. 2018. № 29. С. 68–72.
2. Дуда С., Палько В. Узагальнення методичних підходів до оптимізації структури капіталу підприємства // Науковий вісник НЛТУ України. 2014. Вип. 24.2. С. 227–233.
3. Примостка О. О. Оптимізація структури капіталу тнк в умовах глобалізації // Науковий вісник Ужгородського нац. ун-ту. 2017. Вип. 15.2. С. 105–108.

Н. В. ГАВРИЛЕНКО

*канд. екон. наук, доцент кафедри економіки, обліку і підприємництва
Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова*

ЗАКРИТТЯ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КРИЗИ: ОБЛІКОВО-ПОДАТКОВІ НЮАНСИ

Ліквідація господарюючих суб'єктів в умовах кризи для України — явище не нове. Взагалі, розвиток законодавства про неспроможність мав доволі тривалу історію. Відродження інституту банкрутства можна пов'язати з початком ринкових перетворень економіки в нашій країні. Задачі антикризового управління, спрямовані на відновлення господарської діяльності та платоспроможності господарюючих суб'єктів, поки що в неповній мірі реалізуються переважно через недосконалості самого механізму господарського управління. Діяльність в цій сфері пов'язана з багатьма проблемами, які виникають на перетині кодексу про банкрутство, господарського процесу, оподаткування, цивільного, трудового права та бухгалтерського обліку.

При цьому, вдосконалення останнього нині є особливо актуальним, оскільки більше трьох років дії Кодексу про банкрутство[4] показали, що вирішення облікових проблем при ліквідації юридичної особи вимагає доволі глибоких теоретичних досліджень і розробки спеціальних методик щодо відображення господарських операцій на облікових рахунках. Донині не розроблено методологію бухгалтерського обліку операцій з ліквідації господарюючого суб'єкта в порядку банкрутства. Особливості правового регулювання припинення діяльності передбачає значні відмінності в організації бухгалтерського обліку на підприємстві, що ліквідується від його ведення на функціонуючих господарюючих суб'єктах.

Згідно із частиною 1 статті 8 Закону № 996, бухгалтерський облік на господарюючому суб'єкті ведеться безперервно із дня його реєстрації і до ліквідації [5]. Так, відповідно до статті 105 Цивільного Кодексу України, починаючи з моменту призначення ліквідаційної комісії, абсолютно усі повноваження з управління господарюючим суб'єктом переходять до неї. Це зумовлює такі її зобов'язання, як:

- ведення обліку на ліквідованому господарюючому суб'єкті і складання достовірної “ліквідаційної” бухгалтерської звітності;
- здійснення розрахунків з бюджетом за податками, зборами, та обов'язковими платежами, а також подання відповідної податкової звітності до контролюючих органів та фондів соціального страхування.

Слід наголосити на тому, що ліквідовуване підприємство повинне вести такі розрахунки і подавати звітність доти, доки воно не буде зняте з обліку як платник податків в органах державної фіскальної служби [1–3]. Отже, після прийняття рішення про ліквідацію господарюючого суб'єкта та до моменту його повної ліквідації, обов'язково необхідно виконати ряд операцій, відобразивши їх наслідки в бухгалтерському обліку, а саме:

- провести інвентаризацію, а її результати — виявлені нестачі та надлишки, списання ТМЦ, які втратили свої первісні властивості, списання дебіторської і кредиторської заборгованостей із терміном позовної давності, що минув, відобразити в бухгалтерському обліку. Так, якщо в господарюючого суб'єкта є активи, які призначені для продажу, то в обліку доцільно відобразити виведення з експлуатації необоротних активів, які призначені для продажу і амортизація на які більше не нараховується і переведення їх на 286 субрахунок. Звернемо увагу, що такі активи відображаються в бухгалтерському обліку за найменшою із двох вартостей — балансовою або чистою вартістю реалізації. Також відбувається переведення довгострокових фінансових активів, які оцінювалися за методом участі в капіталі або амортизаційної вартості до складу необоротних активів, призначених для продажу. При цьому, наявну довгострокову дебіторську заборгованість необхідно перевести до складу поточної; стягнути дебіторську заборгованість; розрахуватися з усіма боргами, в тому числі і за виплатами працівникам. Слід відмітити, що при змінах в організації виробництва і праці, працівникам виплачується вихідна допомога в розмірі не менше середньої заробітної плати, яка не відноситься до фонду оплати праці і не є об'єктом обкладення єдиним соціальним вне-

ском. Проте, податок з доходів фізичних осіб і військовий збір із вихідної допомоги утримати необхідно. Це зумовлено тим, що допомога виплачується працівникам у зв'язку з відносинами трудового найму. В день звільнення розрахунки з працівниками повинні бути повністю закінчені.

Таким чином, за період ліквідації, господарюючому суб'єкту необхідно скласти як мінімум 3 обов'язкових баланси, з яких: перший складається на момент ухвалення рішення про ліквідацію господарюючого суб'єкта; другий складається після закінчення строку пред'явлення кредиторами своїх вимог; третій складається після розрахунків з учасниками.

Проте, при виникненні необхідності, для забезпечення повноти інформації після здійснення розрахунків із кредиторами та перед тим, як здійснити розрахунки з учасниками, пропонуємо також скласти передліквідаційний баланс. В табл. 1 наведено зразок проміжного ліквідаційного балансу госпо-

Таблиця 1

Проміжний ліквідаційний баланс господарюючого суб'єкта

Актив	Код рядка	Сума	Пасив	Код рядка	Сума
II. Оборотні активи			I. Власний капітал		
Готова продукція	1103	153375	Внески до неза-реєстрованого статутного капіталу	1401	397500
Товари	1104	0	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	83475
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	206250			
Кошти та їх еквіваленти	1165	3000			
Усього за розділом II	1195	362625	Усього за розділом I	1495	480975
III. Необоротні активи, що утримуються для продажу і групи вибуття	1200	410250	III. Поточні зобов'язання та забезпечення		
			Поточна кредиторська заборгованість:	1615	211540,5
			-за товари, роботи, послуги		
			-за розрахунками з бюджетом	1620	13950
			-розрахунками зі страхування	1625	4872
			-розрахунками з оплати праці	1630	24037,5
			Поточна кредиторська заборгованість за отриманими авансами	1635	37500
			Усього за розділом III	1695	291900
Баланс	1300	772875	Баланс	1900	772875

дарюючого суб'єкта на балансі якого є будівля, переведена до складу необоротних активів, що утримуються для продажу.

Як бачимо з табл. 1, аналізуючи дані рядку 1620, залишок за субрахунком 641 становить: податок з доходів фізичних осіб — 3540 грн; військовий збір — 360 грн; ПДВ — 10050 грн.

Як правило, якщо після списання активів і сплати всіх зобов'язань перед третіми особами у господарюючого суб'єкта залишилося майно, яке розподілене між учасниками за їх згодою його слід відобразити у сальдовій відомості, яка наведена в табл. 2.

Таблиця 2

Сальдова відомість

Показник	Назва рахунку/ субрахунку	Д-т	К-т
Кошти	311	448350	–
Статутний капітал	40	–	397500
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	44	–	50850

Яким чином слід відобразити в бухгалтерському обліку операції зі списання майна, покажемо в табл. 3.

Таблиця 3

Облік операцій зі списання майна

Зміст операції	Первинні документи	Бухгалтерський облік		
		Д-т	К-т	Сума
1. Переведено майно, внесене до статутного капіталу	Протокол (рішення учасника)	40	672	397500
2. Нараховано учаснику нерозподілений прибуток		44	672	50850
3. Виплачено учаснику суму, що йому належить при ліквідації підприємства	Виписка банку	672	311	448350

Таким чином, склад і зміст статей проміжного ліквідаційного і ліквідаційного балансу слід формувати відповідно до інформаційних запитів користувачів. В зв'язку з тим, що розуміння балансу користувачами, які з методикою обліку не знайомі, або малознайомі може ускладнюватися, господарюючим суб'єктам слід супроводжувати ліквідаційні баланси документами, які пояснюють їх зміст.

Джерела

1. Гавриленко Н. В. Податкова система : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2007. 328 с.
2. Гавриленко Н., Грищенко О. Проблеми застосування методів визначення справедливої вартості активів і зобов'язань // Збірник наукових праць “Проблеми системного підходу в економіці”. Національний авіаційний ун-т. 2017. № 3(57). С. 168–173. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2017_1_29

3. Гавриленко Н. В., Чернецька І. А. Overview of accounting policy of the enterprise as a component of accounting and analytical support / Матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. “Сучасні перспективи розвитку науки”. Київ : Вид-во МЦНІД, 2021. Ч. 2. С. 14–15. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4780>
4. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 р. № 2597-VIII // Відомості Верховної Ради України. 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text/>
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV // Відомості Верховної Ради України. 1999. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

І. О. БРЮХОВЕЦЬКА

*канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи
Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРПОРАТИВНИХ КЛІЄНТІВ БАНКАМИ УКРАЇНИ

В Україні більшість банків активно розвивають та продовжують впроваджувати різні види дистанційного обслуговування. Серед них ПриватБанк, Промінвестбанк, Укрсоцбанк, УкрСиббанк, Укрексімбанк, Ощадбанк, Райффайзенбанк Україна, Брокбізнесбанк. Лідуючі позиції з точки зору запровадження інноваційних продуктів займає Приватбанк. найбільш розповсюджена система дистанційного банківського обслуговування — “клієнт-банк”. За спостереженнями спеціалістів банківської сфери, активно функціонуюче підприємство звертається в банк до 15 разів протягом операційного дня, на що витрачається до трьох годин робочого часу [1]. Отже, система “клієнт-банк” дозволяє зекономити як час клієнта, так і його кошти. На нашу думку, суттєвою перевагою системи “клієнт-банк” є змога клієнта здійснювати розрахункові операції та контролювати стан рахунку зі свого офісу.

Якщо провести аналіз використання ІТ-технологій в українських банках та банках промислово розвинутих країн, то можна зробити висновок, що проблема не конкурентоспроможності вітчизняних банківських установ полягає у тому, що темпи впровадження інноваційних банківських послуг значно нижчі, ніж у світі. Так, наприклад в одній лише Індії 80 % банківських операцій здійснюється дистанційним шляхом [2].

Пандемія особливо прискорила відмову від банківського обслуговування у відділеннях і перехід на цифрові технології. У багатьох країнах і юрисдикціях було закрито від чверті до третини філій банків. У той же час кількість користувачів цифрових банківських послуг різко зросла: у багатьох з них ви-